

Sử dụng hai hệ thống sổ kế toán là hành vi vi phạm pháp luật nghiêm trọng

18:49 10/04/2026

Đây là thông tin được ông Lê Long, Phó Cục trưởng Cục Thuế cho biết tại buổi Họp báo thường kỳ quý I/2026 của Bộ Tài chính, vừa được tổ chức mới đây.

Cụ thể, Phó Cục trưởng Cục Thuế cho biết, việc doanh nghiệp sử dụng song song 2 hệ thống sổ kế toán, một để theo dõi thực tế hoạt động sản xuất kinh doanh và một để cung cấp cho cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền là hành vi vi phạm pháp luật nghiêm trọng.

Doanh nghiệp thực hiện hành vi này nhằm để gian lận thuế hoặc gian lận trong công tác lập, phát hành báo cáo tài chính nhằm mục đích xấu (tham gia thầu, vay vốn ngân hàng...). Điều này thể hiện ý thức trách nhiệm với xã hội của chủ doanh nghiệp rất yếu kém.

Cơ quan Cảnh sát điều tra, Công an TP. Hà Nội ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố 4 bị can trong vụ “Vi phạm quy định về kế toán gây hậu quả nghiêm trọng” xảy ra tại Bảo Tín Minh Châu. Ảnh: Công an TP. Hà Nội

Đây không chỉ là vấn đề thất thu ngân sách nhà nước, mà còn gây ảnh hưởng lâu dài cho nền kinh tế và môi trường kinh doanh. Điểm đáng lo ngại của hành vi này là có thể diễn ra có hệ thống, hết sức tinh vi, dễ che giấu và khó phát hiện nếu không có kỹ năng thanh tra, kiểm tra chuyên sâu hoặc nghiệp vụ điều tra của cơ quan chức năng.

Một số vụ án lớn, đã bị cơ quan chức năng phát hiện và làm rõ gần đây, như: Vụ án Công ty Hoàng Long lập 2 sổ sách kế toán, để ngoài sổ sách nhằm che giấu doanh thu, gây thiệt hại về thuế cho nhà nước hơn 241 tỷ đồng.

Và vụ án xảy ra tại Công ty TNHH Bảo Tín Minh Châu sử dụng 2 hệ thống phần mềm để quản lý và kê khai báo cáo thuế, gây thiệt hại cho ngân sách nhà nước khoảng 150 tỷ đồng, đã nêu lên thực tế đáng báo động về quy mô, tính chất nghiêm trọng ngày càng gia tăng của hành vi phạm tội này...

Để ngăn chặn tình trạng doanh nghiệp sử dụng hai hệ thống sổ sách kế toán, nhằm gian lận thuế, Phó Cục trưởng Cục Thuế cho biết, ngành Thuế đã và đang triển khai đồng bộ nhiều nhóm giải pháp, trong đó tập trung vào các nội dung,

như: Tăng cường kiểm soát chặt dòng tiền - giảm sử dụng tiền mặt. Tăng cường kết nối dữ liệu giữa cơ quan thuế và hệ thống ngân hàng. Kiểm soát các giao dịch có giá trị lớn qua tài khoản.

Ông Lê Phòng, Phó Cục trưởng Cục Thuế phát biểu tại buổi họp báo.
Ảnh: MT

Ứng dụng công nghệ và phân tích dữ liệu: Sử dụng Big Data, AI để phân tích rủi ro, phát hiện dấu hiệu “2 hệ thống sổ kế toán” từ biến động doanh thu bất thường, biên lợi nhuận thấp bất hợp lý. Đồng thời chuyển từ “kiểm tra thủ công” sang “giám sát dựa trên dữ liệu”.

Tăng cường quản lý rủi ro hóa đơn điện tử và phần mềm kế toán: tiếp tục yêu cầu kết nối dữ liệu bán hàng với cơ quan thuế theo thời gian thực (đối với ngành rủi ro cao). Đồng thời, đề nghị các đơn vị phần mềm, giải pháp kế toán cung cấp danh sách khách hàng để thực hiện kiểm soát việc doanh nghiệp sử dụng nhiều phần mềm kế toán.

Tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác phối hợp điều tra và xử lý hình sự: Xác định dấu hiệu tổ chức, cá nhân có dấu hiệu gian lận về thuế, trốn thuế để củng cố hồ sơ, kịp thời chuyển hồ sơ sang cơ quan công an khi có dấu hiệu tội phạm.

Đẩy mạnh công tác truyền thông, cảnh báo các rủi ro pháp lý khi thực hiện hành vi vi phạm pháp luật thuế; tiếp tục triển khai chương trình hoá đơn may mắn nhằm khuyến khích người tiêu dùng lấy hoá đơn; xây dựng cơ chế thưởng cho người tiêu dùng tố cáo tổ chức, cá nhân bán hàng mà không xuất hoá đơn dẫn đến vi phạm về thuế.

